

Skatteministeriet

9. april 2020
J.nr. 2020 - 3289

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 268 af 24. februar 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Julie Lungholt

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af svaret på SAU alm. del – spørgsmål 171 oplyse, om de danske skattemyndigheder eller SØIK har mulighed for at pålægge kortudstedere som Paypal eller Neteller at frembringe oplysninger om brug af specifikke kreditkort udstedt til danske statsborgere?

Svar

Der er til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentede udtalelser fra Skattestyrelsen samt Justitsministeriet.

Jeg kan henholde mig til følgende, som jeg har modtaget af Skattestyrelsen:

”Skattestyrelsen kan generelt oplyse, at de danske skattemyndigheder ikke har hjemmel til direkte at pålægge udenlandske virksomheder som fx PayPal og Neteller at frembringe oplysninger om danske statsborgers specifikke brug af deres tjenester.

Skattestyrelsen har imidlertid mulighed for at anmode udenlandske skattemyndigheder om bistand med henblik på at indhente og udveksle oplysningerne med Danmark. Det er dog en forudsætning, at oplysningerne er forudsigeligt relevante for de danske skattemyndigheder. Det vil sige, at der ikke kan indhentes oplysninger meget bredt uden en formodning om konkret relevans. Det er i den forbindelse ikke nødvendigvis en forudsætning, at en eller flere konkrete skatteydere identificeres i anmodningen. Der kan også anmodes om oplysninger vedrørende grupper af skatteydere.

Den konkrete udveksling af oplysninger foregår gennem de såkaldte kompetente myndigheder. De kompetente myndigheder er den funktion i landenes skatteforvaltninger, der sender til og modtager oplysninger fra udenlandske skattemyndigheder. Alle lande og skattemæssigt selvstændige områder, der deltager i udveksling af oplysninger, har mindst én kompetent myndighed. I Danmark er den kompetente myndighed for udveksling af oplysninger og andre former for administrativ bistand forankret i Skattestyrelsen, fagområdet Særlig Kontrol.

Udveksling af oplysninger mellem landene bygger på et gensidighedsprincip. Gensidighedsprincippet indebærer, at det ikke er muligt at få adgang til flere oplysninger end tilladt efter national lovgivning.

Gensidighedsprincippet bevirker endvidere, at det land, som modtager en anmodning om at udveksle oplysninger – modtagerlandet – ikke er forpligtet til at gennemføre administrative foranstaltninger, der ikke er tilladt i henhold til national lovgivning eller praksis i det land, som anmoder om oplysninger – anmoderlandet. Ligesom der ikke i øvrigt kan ske udveksling af oplysninger, som anmoderlandet ikke selv ville kunne skaffe efter national lovgivning eller administrativ praksis.

Det betyder, at det ikke er muligt for anmoderlandet at tilgå en større mængde oplysninger, alene fordi et andet land har en mere vidtgående kontrolregel.

Endvidere er modtagerlandet – som følge af gensidighedsprincippet – ikke forpligtet til at gå ud over sin nationale lovgivning og administrative praksis ved udveksling af oplysninger.

Yderligere gælder, at et land ikke må nægte at indhente og videregive oplysninger på Danmarks forespørgsel med den begrundelse, at landet ikke selv skal bruge dem.

Såfremt der er hjemmel i dansk lovgivning til at indhente de ønskede oplysninger hos en privat virksomhed i Danmark, vil det således være muligt at anmode udenlandske skattemyndigheder om bistand til indhentelse af samme oplysninger, med henvisning til gældende udvekslingsaftale.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK):

”I forbindelse med efterforskningen af straffesager er det ofte relevant at følge et pengespor, som har forbindelse med den formodede kriminalitet, herunder eksempelvis ved gennemgang af regnskabsmateriale, bankoplysninger, som ved forudgående retskendelse er indhentet ved brug af retsplejelovens regler om bl.a. edition. Hvis en retshåndhavende myndighed modtager oplysninger om betalingsoverførsler, som er sket via en international betalingstjeneste som eksempelvis PayPal eller Neteller, herunder om specifikke transaktioner foretaget af danske statsborgere via et udenlandsk kontokort, vil myndigheden på baggrund af en international anmodning om retshjælp efter omstændighederne kunne forsøge at indhente de pågældende oplysninger fra den internationale betalingstjeneste.”

Rigsadvokaten kan supplerende oplyse, at det følger af folkerettens almindelige regler om jurisdiktion, at staten har eneret til at udøve myndighed på sit territorium. Det betyder, at dansk politi, herunder SØIK, alene kan foretage efterforskningsskridt i Danmark. Såfremt et efterforskningsskridt skal foretages i udlandet, er det således som udgangspunkt nødvendigt at anmode om udenlandske myndigheders bistand gennem en international retshjælpsanmodning.

Inden der kan anmodes om retshjælp fra udlandet i forbindelse med en dansk efterforskning, skal betingelserne for at gennemføre det konkrete efterforskningsskridt efter dansk ret være opfyldt. Hvis foretagelsen af det pågældende efterforskningsskridt i Danmark kræver rettens kendelse, er det nødvendigt at indhente en sådan. Det vil f.eks. gøre sig gældende i forhold til retsanmodninger om hjælp til bl.a. edition i udlandet.

Det følger af retsplejelovens § 804, stk. 1, at der som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, kan meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande (edition), hvis der er grund til at antage, at en

genstand, som den pågældende har rådighed over, f.eks. kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Pålæg om edition må dog ikke meddeles, såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre, jf. retsplejelovens § 805, stk. 1.

Det følger endvidere af retsplejelovens § 806, stk. 1 og 2, at afgørelse om pålæg om edition træffes efter politiets begæring, og at afgørelsen som udgangspunkt træffes af retten ved kendelse.

Enkelte stater har af praktiske årsager valgt at fravige princippet om retshjælp i helt særlige tilfælde. USA og Irland har eksempelvis tilkendegivet, at visse elektroniske beviser kan indhentes uden fremsendelse af en international retshjælpsanmodning. Politiet eller anklagemyndigheden kan i disse særlige tilfælde rette direkte henvendelse til den relevante serviceudbyder med en dansk kendelse. Udlevering af oplysninger efter direkte henvendelse sker på frivillig basis.”